

OBSAH

Předmluva k 2. vydání	13
---------------------------------	----

O B E C N Á Č Á S T

I. Náplň oboru, stomatologické vyšetření	17
Náplň oboru	17
Vyšetření ústní dutiny	18
a) Anamnesa	18
b) Zevní vyšetření	18
c) Intraorální vyšetření	19
d) Pomocná vyšetření	21
II. Anatomické poznámky a stomatologické názvosloví	22
Korunka	22
Kořen	24
Stálý chrup	24
Dočasný chrup	25
Označování zubů	26
III. Skladba zubních a ústních tkání a jejich fyziologická funkce	28
Zubní dřev (pulpa dentis)	29
Zubovina (dentin, substantia eburnea)	31
Cement (cementum, substantia ossea dentis)	32
Sklovina (substantia adamantina)	33
Parodontium (paradentium, amfodont)	36
IV. Ústní prostředí	40
Slina (saliva)	40
Potrava	43
Mikrobiální flóra ústní dutiny	42
Zubní mikrobiální povlak (plak)	44
Zubní kámen (calculus dentis)	49

SPECIÁLNÍ ČÁST

Choroby zubů

I. Prořezávání zubů a jeho poruchy	53
Poruchy prořezávání zubů	55
a) Předčasně prořezávání zubů (dentitio praecox)	55
b) Opožděná dentice (dentitio tarda)	55
c) Retence zubů (retentio dentium)	55
d) Obtížné prořezávání zubů (dentitio difficilis)	56
II. Vývojové anomálie zubů	61
Anomálie počtu zubů	61
a) Anodoncie – nevývoj (agenesie) zárodků všech zubů	61
b) Zuby přespočetné (hyperodoncie)	61
c) Zubní srostlice	63
Anomálie velikosti a tvaru zubů	63
a) Mikrodoncie	63
b) Makrodoncie	63
c) Anomálie tvaru	64
Anomálie struktury zubních tkání	64
a) Anomálie skloviny	64
b) Anomálie dentinu	65
III. Získané defekty tvrdých zubních tkání	67
Abrase	67
Klínovité defekty	67
Defekty traumatické	68
Defekty chemické	68
IV. Zubní kaz	69
Etiologie a patogenese zubního kazu	69
Vlivy zevní	70
Vlivy vnitřní	72
Klinický obraz zubního kazu	73
Prevence zubního kazu	76
Terapie kazu	84
V. Choroby zubní dřeně	86
Degenerativní procesy	86
Zvýšená citlivost zuboviny (hyperesthesie dentinu)	87
Záněty zubní dřeně (pulpitidy)	88
Příčiny pulpitud	88
Rozdělení pulpitud	89
Akutní pulpitidy	89
Chronické pulpitidy	91

Terapie zánětů dřeně	93
Odumření dřeně	95
Nekrosa a gangréna dřeně	95
Terapie	96
VI. Parodontitis apicalis	98
Parodontitis apicalis acuta (periodontitis acuta, prudký zánět apikálního parodontu)	98
Parodontitis apicalis chronica (periodontitis chronica)	100
VII. Záněty měkkých tkání kolem čelistí	106
Záněty a abscesy v oblasti alveolárních výběžků	106
Záněty a abscesy v okolí čelistí	109
Obličejové flegmóny	115
Píštěle	116
VIII. Dentální fokální infekce	118
IX. Choroby parodontu	123
Etiologie chorob parodontu	124
Gingivitis (zánět dásní)	127
a) Gingivitis chronica	128
b) Gingivitis acuta	130
Parodontitis marginalis (parodontosa)	131
Atrofie parodontu	134
Terapie onemocnění parodontu	135
Prevence chorob parodontu	139
X. Anestésie a nejčastější chirurgické výkony ve stomatologii	141
Anestésie	141
Místní anestésie	141
Anestésie okrsková	143
Anestésie kmenová	144
Komplikace místní a okrskové anestésie	145
Celková anestésie	145
Extrakce zubů	146
Indikace extrakcí	146
Technika extrakcí	148
Komplikace při extrakcích	151
Resekce kořenového hrotu (amputace kořenového hrotu)	153
Plantace zubů	155
a) Replantace	155
b) Transplantace	156
c) Aloplantace (implantace)	157

XI. Stomatologická protetika (rehabilitace stavu vzniklého ztrátou zubu)	158
Pevné náhrady	159
Zubní korunky	159
Pevné můstky	159
Snímací náhrady	161
Škody, které mohou způsobit zubní náhrady	162

Choroby čelistních kostí

I. Anomálie vývoje čelistí a postavení zubů	165
Rozštěpové vady	166
Anomálie v růstu čelistí	167
a) Prognathia maxillaris	167
b) Mikrognathia – retrognathia	168
c) Progenia mandibularis	168
d) Mikrogenie	168
e) Laterogenie	169
Anomálie vzájemných čelistních vztahů	169
Anomálie v postavení zubů	171
Léčení anomálií čelistí a zubů	171
Ortodontická prevence	172
Ortodontická terapie	172
Chirurgická terapie čelistních anomálií	173
II. Poranění čelistních kostí a zubů	176
Zlomeniny čelistí	176
Příznaky zlomenin obličejové kostry	178
Rozdělení zlomenin čelistí a jejich stručný popis	182
Zlomeniny dolní čelisti	182
Zlomeniny střední etáže obličejové kostry	184
Kombinované zlomeniny centrální a laterální části	189
Hojení zlomenin a jeho komplikace	189
Ošetřování čelistních zlomenin	191
Místní ošetření zlomenin obličejových kostí	194
Úrazy zubů	203
III. Záněty čelistních kostí (osteomyelitis mandibulae et maxillae)	205
Osteomyelitidy infekčního původu	206
Klinický obraz osteomyelitid	206
Osteomyelitidy chemické	208
Osteomyelitidy po ozáření	208
IV. Změny na čelistních kostech při celkových chorobách	210
Poruchy inkreční	210
Systémová kostní onemocnění	211
Karence vitaminů	213

V. Choroby čelistního kloubu	214
Hypertrofie kloubní hlavice	214
Luxace a subluxace čelisti	214
Zánětlivá onemocnění čelistního kloubu	217
Deformující artropatie (osteoarthritis)	218
Ankyloza čelistního kloubu	220

Choroby ústní sliznice

I. Vrozené anomálie	225
-------------------------------	-----

II. Záněty ústní sliznice – stomatitidy	229
---	-----

Záněty mechanické, fysikální a chemické etiologie	229
Záněty mikrobiálního původu	223
a) Spála	223
b) Gingivostomatitis ulceronecrotisans (gingivitis ulcerosa, Vincentova stomatitis)	223
c) Stomatitis gangraenosa (noma, cancrum oris)	236
d) Diphtheria (záškrt)	236
e) Anguli infectiosi (bolavé koutky, perléche)	236
Záněty virového původu	237
a) Gingivostomatitis herpetica	237
b) Herpes simplex (opar)	239
c) Slintavka (stomatitis epizootica)	241
d) Herpangína	241
e) Monocytní angína (infekční mononukleosa)	242
f) Zoster (opar pásový)	242
g) Variola, varicella, vakcína	243
h) Morbilli (spalničky)	243
Záněty vyvolané plísněmi	244
Moučnivka – soor (stomatitis soorica, candidosis)	244
Záněty alergického původu	245
Záněty na podkladě imunopatologických reakcí	248
a) Recidivující afly (stomatitis aphthosa recurrens)	248
b) Erythema exsudativum multiforme (Hebrae)	250
c) Pemphigus vulgaris	250
d) Erythematodes	253
e) Sklerodermie	254
Záněty nejasné etiologie s poruchami keratinisace	254
a) Lichen ruber planus	254
b) Psoriasis	254
Specifické záněty	255
a) Aktinomykosa	255
b) Tuberkulóza	257
c) Syphilis (příjice)	258

III. Projevy systémových onemocnění na ústní sliznici	262
Onemocnění trávicího ústrojí a dýchacího systému	262
Onemocnění systému cévního a krevního	263
Poruchy žláz s vnitřní sekrecí	266
Poruchy metabolismu	287
Chronické intoxikace a choroby z povolání	270
Choroby slinných žláz	
I. Vývojové poruchy	273
II. Konkrementy — sialolithiasis	274
III. Poranění slinných žláz	276
IV. Záněty slinných žláz — sialoadenitis	277
Akutní záněty	277
Chronické záněty	278
Specifické záněty	279
V. Sialosy — sialoadenosy	281
VI. Cysty a nádory slinných žláz	282
Cysty slinných žláz	282
Nádory slinných žláz	282
Onemocnění mízních uzlin v oblasti obličeje	
I. Zánětlivá onemocnění lymfatických uzlin	286
Akutní lymphonoditis	286
Chronická lymphonoditis	287
Benigní virová lymphonoditis (benigní lymforetikulosa)	287
Specifické záněty	287
II. Nádory	289
Nádory primární	289
Nádory sekundární	289
Cysty a nádory v ústní dutině	
I. Cysty	291
Cysty zubního původu	291
a) Cysty kořenové (radikulární)	291

b) Cysty folikulární	292
c) Cysty parodontální	292
Cysty extradentální	296
a) Cysta ductus nasopalatini	296
b) Cysty fisurální	296
c) Cysty dermoidní a epidermoidní	296
d) Cysty z ductus thyreoglossus	297
e) Cysty traumatické	297
Cysty retenční	297
II. Nádory ústní dutiny	298
Klinický obraz a diagnostika	299
Terapie nádorů	301
Prevence nádorů	302
Prekancerosy	303
Nádory epitelové	309
a) Benigní	309
b) Maligní	309
Nádory mesenchymové	318
a) Benigní	318
b) Maligní	320
Nádory odontogenní	323
Adamantinom	324
Odontomy	325
Nádory neuroektodermové	328
Útvary nádorům podobné	329
a) Epulis granulomatosa	329
b) Epulis gigantocelularis	330
c) Epulis fibromatosa	331
d) Epulis haemangiomatosa	332

Důležitější ústní symptomy a jejich vztah k celkovým a místním chorobám

Zápach z úst (foetor ex ore, halitosis)	335
Poruchy chuti (ageusie, hypogeusie)	336
Poruchy slinné sekrece	337
Bolest	340
Stomatodynie, glosodynie	342
Ztížené otevírání úst	343
Otoky	344
Krvácení z úst	345

Zásady organisace stomatologické péče

Náplň práce obvodního stomatologa	347
Rejstřík	351